

Een wandeling met Lard Friese,

CEO ING Insurance Benelux

Met een mailwisseling waarin we de hoop uitspraken dat het mooie weer zou aanhouden, riepen we het 'onheil' over ons af: het had lange tijd niet meer zo hard geregend als op de dag dat wij in het stille, sombere natuurgebied Meyendel afspraken. Het mocht het genoeg van de wandeling en het weerzien na lange tijd (we waren collega's bij Aegon) niet drukken. Een boeiend gesprek over Nederland, opvoeden, de verzekeringsbranche en culturen...

Hij is in september 2008 met zijn gezin vanuit Tsjechië – waar hij CEO was van de grootste verzekeraar van Midden-Europa – weer teruggekeerd in Nederland. Trof hij een ander Nederland aan of is er niets veranderd? Stellig: "Het is weer heel leuk om terug te zijn, maar ook wel weer wennen, vooral voor mijn gezin. Ik vind dat er veel veranderd is. Ik stond op het vliegveld van Beijing toen Nederland wereldnieuws was in verband met de moord op Pim Fortuyn! En dan later nog de moord op Theo van Gogh. Nederland lijkt minder tolerant, minder nieuwsgierig ook, men lijkt wel agressiever, harder geworden."

Hij kwam terug naar Nederland aan de vooravond van de kredietcrisis. Lekker rustig ingewerkt? "Haha, mijn inwerkprogramma kon geloof ik na een dag de prullenbak in. Ik was nog geen twee weken terug in Nederland, en Lehman Brothers viel om, met alle gevolgen en sneeuwbal effecten van dien." Hard gewerkt dus? "Ja, het zijn heel drukke maanden geweest. We hebben dit jaar noodgedwongen een aantal forse maatregelen moeten nemen om ons aan de marktomstandigheden aan te passen. Moeilijke, maar noodzakelijke stappen. Tegelijkertijd heb ik samen met mijn teams hard gewerkt aan een nieuwe strategie die op 1 juli jl. is gelanceerd. Dat geeft energie. We hebben de strategie zelf ontwikkeld met een brede vertegenwoordiging uit de organisatie. In de afgelopen jaren is al veel werk verzet bij Nationale-Nederlanden, RVS en de andere verzekeringsbedrijven van ING in Nederland. En nu was het moment om verder door te pakken..." Nederland is veranderd, is ook de verzekeringsbranche veranderd? "Ja, dat vind ik wel. Allereerst zijn er op veel plekken directiewisselingen geweest, er zijn nieuwe bestuurders die elkaar ondanks de stevige competitie goed weten te vinden in Verbondsverband. Natuurlijk concurreren we hard met elkaar, maar we willen ook daadwerkelijk een beter imago voor de sector realiseren. De klant moet centraal staan bij alles wat we doen "

Kinderen

Lard Friese en zijn vrouw Linda hebben drie zoons in de leeftijd 13 tot 17 jaar. Hoe is het voor zijn gezin om hier weer terug te zijn? "Heel erg wennen eigenlijk. Je moet je voorstellen, de jongste was drie jaar oud toen we naar Japan vertrokken. Hij moest in Nederland op zijn twaalfde leren fietsen! De jongens zitten op de internationale school hier, zij

De Wandeling is een rubriek waarin Monique de Vos in de buitenlucht een verfrissende ontmoeting heeft met smaakmakers uit de financiële dienstverlening, om zo meer te weten te komen over 'de vent achter de tent'. Monique de Vos is directeur van Chasse Executive Search in Den Haag.

zouden, zeker de oudste, die volgend jaar eindexamen doet, niet in het Nederlandse schoolsysteem passen."

Het zijn dus zeer internationaal georiënteerde kinderen geworden? "Jazeker, onze bijna acht jaar buitenland heeft ook hen enorm gevormd. Ze zijn weerbaar, hebben geleerd om nieuwe vriendschappen te leggen, oude vast te houden, ook als er veel moeite voor moet worden gedaan, en leren afscheid nemen en loslaten en opnieuw beginnen. Voor ons als gezin was het een geweldige ervaring. Wij groeiden ook erg naar elkaar toe. En de internationale oriëntatie van onze zoons is volgens mij prachtige bagage. Ze hebben geleerd zich aan te passen aan andere culturen zonder hun Hollandse identiteit te verliezen. Ik kwam in Praag eens thuis toen mijn vrouw Linda pannenkoeken aan het bakken was. Aan tafel zaten onze Nederlandse kinderen, een Iraans, gesluierd meisje en een jongen uit Afrika... heel normaal!"

Astronaut

Kwam hij uit een internationaal 'nest' met de vanzelfsprekende behoefte om in het buitenland te werken? "Nee, helemaal niet. Mijn ouders waren onderwijzers. En toen besloot mijn broer naar Afrika te gaan, waar hij hotels runt, en vertrok ik ook nog eens naar Japan. Dat was wel lastig voor hen. Anderzijds, ze hebben mede door mijn broer en mij heel veel van de wereld gezien! Weet je wat ik op mijn elfde beslist wilde worden? Astronaut! Wij woonden destijds in de Betuwe aan de Linge, en we hadden eens een optocht waarbij je in een grote boerenkar mocht zitten, verkleed als het beroep dat je wilde worden. Daar zat ik met een grote brommerhelm op, in mijn HEMA-astronautenpak van Star Trek, compleet met stofzuigerslang." Waar ging het mis? "Haha... ik heb hoogtevrees! Overigens had ik gedurende mijn loopbaan wel de sterke ambitie om buitenlandervaring op te doen. Dus Japan kwam voor mij als een fantastische kans. En ik ervaar nu ING ook als een internationaal georiënteerd bedrijf."

Wilde hij terug naar Nederland en kwam toen deze baan of was het andersom? "Het was eigenlijk andersom. Ik was nog met heel boeiende dingen bezig in Oost-Europa en wij hadden geen plannen om terug naar Nederland te komen. Maar door deze uitdaging gingen er wel een aantal andere zaken spelen. Nationale-Nederlanden is een schitterend merk dat ik heel graag weer in die absolute toppositie wil brengen. Dit keer vanuit kracht, en niet vanuit macht of arrogantie. En toen deze functie uiteindelijk doorging, gingen we ook steeds meer de voordelen van onze terugkeer naar Nederland zien: onze ouders worden wat ouder, we kunnen de kinderen ook

in hun tienerjaren dichtbij hun Nederlandse roots brengen, en niet te vergeten: het Hollandse broodje kroket!”

Stijl

Welke invloed had zijn buitenlandervaring nu bijvoorbeeld op zijn leiderschapstijl? Kan hij dat aangeven? Lard hoeft niet lang na te denken: “Ik heb heel erg geleerd om op mijn intuïtie te vertrouwen: stel je voor, je komt in Japan, je kunt niets lezen, je kunt het niet verstaan en ook lichaamstaal werkt niet. Kortom, je zekerheden als leider vallen grotendeels weg. Daarnaast leer je ook veel van de volksaard van de mensen met wie je werkt. In Tsjechië was ik bestuursvoorzitter van de grootste verzekeraar en pensioenbeheerder Ceska Pojistovna met 5000 medewerkers en 4000 in de buitendienst. Ik was de enige buitenlander tussen allemaal Tsjechen. Tjonge, in dat land wil men écht vooruit. Harde werkers, over het algemeen goed opgeleid, allen bouwend aan een betere toekomst. Het is geweldig om deze ervaringen te kunnen meedragen. En natuurlijk leer ik nog steeds, ook weer in deze boeiende organisatie.” Steeds beter besef van zijn eventuele valkuilen? “Jazeker. Met name als het gaat om het tempo dat je aanhoudt en je persoonlijke rol daarbij. Het is natuurlijk een verschil als je veranderingen wilt doorvoeren, of je dat in een organisatie of bedrijfsonderdeel doet van circa 400, 500 man of in een organisatie van een paar duizend medewerkers. In die laatste omgeving red je het niet met je persoonlijke energie en overtuigingskracht, en komen veranderingen op een andere wijze en met inzet van veel anderen tot stand. Maar als dat grote wiel eenmaal gaat rollen...” Het is duidelijk dat Lard Friese heel veel ambitie heeft om zijn organisatie nieuw elan te brengen en dat hij veel vertrouwen heeft in de nieuwe strategie en de betrokkenheid van de medewerkers.

Vrije tijd

Kent hij het woord vrije tijd nog? “Nou, ik moet wel zeggen dat ik in de achterliggende maanden heel erg hard gewerkt heb. We hebben wel weer veel gezellige afspraken gehad met

Lard Friese (1963) studeerde Rechten in Utrecht. Hij startte zijn loopbaan in de verzekeringsbranche in 1988 bij NOG Verzekeringen. In 1993 stapte hij over naar Aegon waar hij voorzitter van het Zakelijk Levenbedrijf werd. Voor Aegon vertrok hij in 2001 naar Japan. Na een uitstap van drie jaar in de Europese directie van het marketingonderzoeksbureau AC Nielsen werd hij in 2006 CEO van Ceska Pojistovna, de grootste verzekeraar in Midden-Europa. In september 2008 kwam hij terug om zijn huidige positie binnen ING te aanvaarden. Friese is getrouwd en heeft drie zoons (13, 15 en 17jaar). Hij woont sinds september 2008 met zijn gezin in Wassenaar.

oude en nieuwe vrienden natuurlijk, maar ik ben wel bijna dag en nacht aan het werk geweest. De kinderen hebben mij ook echt minder gezien dan in de afgelopen jaren.” Stel nu toch dat hij zomaar een weekend vrij heeft én niet hoeft te werken. Hoe wil hij dat weekend invullen? “Ik sta altijd heel vroeg op, rond zeven uur, en ga dan heel graag een lekker rondje golfen. Tegen de tijd dat ik thuis kom, komen mijn puberzonen ‘tot leven’ en kunnen we leuke dingen met elkaar doen. 's Avonds eten we dan met vrienden, zondagochtend ben ik toch wel even aan het werk dan, en de rest van de zondag is wel weer voor het gezin. En niet te vergeten voor de strandwandeling met de hond. En als het mee zit, voor het lezen van een boek.” Favoriete boeken? “Ik vind Hemingway een geweldige schrijver, mooie boeken, directe stijl, niet te dik, haha... En ken je ‘The Glass Palace’ van Amitav Ghosh? Een schitterende roman die een verhaal vertelt dat zich afspeelt vanaf de Britse inval in Birma in 1855 via de Tweede Wereldoorlog tot en met het huidige Birma. Thema's als kolonialisme en macht worden er prachtig in uitgewerkt.” Naar buiten kijkend vanuit het pannenkoekenhuis waar we vanwege de regen zijn gaan schuilen, zien we die zon nog niet door de regenwolken heen komen. Het heeft ons niet gehinderd, het was een ‘zonnig’ zomergesprek. ■

